

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ЕЛИН ПЕЛИН" – БУРГАС
8011 гр. Бургас

к-с „Меден рудник”

УТВЪРЖДАВАМ
Пепа Запрянова
Директор

Програма
за превенция на ранното напускане
на училище

учебна 2019 / 2020 година

Програмата е създадена в изпълнение на чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета на заседание на Педагогическия съвет

на дата 10.09.2019 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и е съобразена с образователните цели.

Програмата конкретизира в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и на преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 г.

Програмата се основава на определените в Стратегията водещи принципи за законосъобразност, кохерентност, партньорство, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите, приемственост, устойчивост на резултатите, своевременност, отчетност, мониторинг и контрол, иновативност.

Програмата акцентира върху:

- Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от училище.
- Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
- Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

2. КОНСТАТАЦИЯ

В изпълнение „Стратегията за превенция и намаляване дела на отпадащите и преждеременно напусналите образователната система (2013-2020г.)” в ОУ „Елин Пелин” се прилага **Програма** с мерки за ограничаване броя на неизвинените отсъствия и предотвратяване отпадането на ученици от училище.

Причините за допуснатите отсъствия в начален и в прогимназиален етап са комплексни, но могат да се групират в следните основни направления:

- **Семейни и социални причини:** проблеми във финансовия и социалния статус на семейството /ниски доходи, лошо качество на живот, занижен родителски контрол/или липса на такъв поради отсъстващи родители и отглеждане на децата от възрастни близки

- **Образователни причини** – затруднения при усвояване на учебния материал, слаби училищни постижения/оценки, занижена мотивация за учебен труд с липса на стремеж към активна личностна реализация в училищна среда и др.
- **Психологически причини** – чувство на неуспех и неувереност в себе си у някои ученици, занижена самооценка, нетолерантни/ конфликтни отношения със съученици/ или учители, прояви на насилие и агресия в училище и извън него, проблемни семейни взаимоотношения и др.
- **Етнокултурни причини** – недостатъчно ниво на образованост на някои от родителите от друг етнос, неправилно формирано отношение в семейството към училището, към учебния процес/ по-ниска ценност на образованието и др.
- **Вътреучилищни причини** – недостатъчно добра координираност между различните заинтересовани страни и участници в образователно-възпитателния процес в училище

3. ПРИНЦИПИ:

- ✓ Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование
- ✓ Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава
- ✓ В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус
- ✓ Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид и да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес и училищния живот.

4. ЦЕЛИ:

- ✚ **Главна цел:** Да се повлияе върху повишаване интереса и активността на учениците в риск в учебния процес.
- ✚ **Основни цели**
 - Да се популяризират и подпомогнат дейности по интеркултурно образование в училище като част от гражданското образование, за да могат децата и родителите на учениците да видят своята култура в училище, както и за формиране на толерантност сред деца и родители.
 - Да се повиши успеха на учениците от външното оценяване

- Да се намалят неизвинените отсъствия при по-големите ученици
- Да се предотврати отпадането на ученици още в начален етап
- Да се създадат партньорски отношения: ученици-учители, учители- родители.
- Училището да се стане място - привлекателно за всички деца.

Конкретни цели

- Да се повлияе на всеки ученик в риск за ограничаване броя на неизвинените отсъствия и постигане на по-добри учебни постижения.
- Да се открие тази област, в която този ученик е добър и да му се помогне да се развие в тази област
- Да развие допълнителни знания и умения и в останалите области, които са заложиени в учебните програми

5. ЗАДАЧИ:

- ✓ Изграждане и поддържане на система от взаимовръзки и обратна информация за поведението и успеваемостта на учениците
- ✓ Извършване на ефективни действия за преодоляване на проблема с безпричинните отсъствия и закъснения за час
- ✓ Реализиране на дейности в партньорство с родители, неправителствени организации и други структури – подкрепяща среда
- ✓ Разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, осигуряване на консултиране, съветване, кариерно ориентиране, активно въвличане и работа със семейството.
- ✓ Създаване на условия за опознаване и разбиране между различните етнически групи и мотивиране на семействата за безпроблемно приобщаване на учениците

6. SWAT АНАЛИЗ на проблема „ученици в риск от отпадане”

СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
-Наличието на квалифицирани учители <ul style="list-style-type: none"> ✓ Много добра материално- техническа база ✓ Осигурено целодневно обучение на учениците от I до IV клас 	-Осигуряване на външна подкрепяща среда (библиотека и др.) <ul style="list-style-type: none"> ✓ Интерактивно обучение ✓ Реализиране на дейности по гражданско образование

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Осигурена закуска на учениците от I до IV клас ✓ Възможност за избор на подходящи форми ЗИП и СИП 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Вътрешно-училищна квалификация ✓ Работа с родители и деца в риск
СЛАБИ СТРАНИ	ЗАПЛАХИ
<p><i>-Липса на заинтересованост от страна на родителите, неупражняване на родителски контрол</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Наличието на семейства с нисък социален статус ✓ Недостатъчно действащи ученическо самоуправление и ученически съвет ✓ Проблем във външната подкрепяща страна 	<p><i>-Неизпълнимост на санкциите по отношение на неосъществяване на родителски контрол</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Неефективност на наказанията на учениците

7. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

- Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление
- Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всеки ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството на образованието за учениците от уязвими етнически общности
- Достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности

8. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

- Повишаване участието и ангажираността на родителите
- Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество
- Кариерно ориентиране и консултиране
- Подпомагане на ученици, застрашени от преждеременно напускане на училище по финансови причини
- Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждеременно напусналите

9. МЕРКИ/ дейности ЗА НАМАЛЯВАНЕ ОТСЪСТВИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

- Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема със закъсненията и отсъствията на учениците и непосещаването на училище
- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците
- Тематични срещи с родители по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и общите задължения на родителите
- Повишаване ангажираността и участието на родителите в училищни дейности
- Посещения по домовете на учениците, отсъстващи от училище повече от 5 последователни дни безпричинно
- Включване на учениците в занимания по интереси
- Осигуряване на достъп до спортната база на училището, до компютърните кабинети и училищната библиотека
- Социализиране и интегриране на учениците, за които българският език не е майчин
- Картотекиране на ученици в риск с цел превенция задържането им в училище
- Индивидуална работа на учители и класни ръководители със застрашени от ранно напускане ученици
- Лектория по здравно и гражданско образование, организирана и провеждана от класните ръководители, педагогическия съветник и външни организации
- Провеждане на месечни консултации от уч. психолог/ педагогическия съветник с ученици в риск
- Организиране на срещи по кариерно ориентиране с цел мотивиране на учениците от 7-ми клас за редовно посещаване на училище и ефективно усвояване на учебни знания, като условия за избор на добро учебно заведение/специалност и добра работа за в бъдеще
- Провеждане на срещи-разговори от педагогическия съветник с членове на Ученическия съвет и с класните ръководители планирано 2 пъти в месеца и при необходимост
- Провеждане на консултации със семействата или настойниците на ученици в риск

- Контролирано изпращане на уведомителни писма до дирекция „Социално подпомагане” за учениците, допуснали повече от 5 неизвинени отсъствия в рамките на 1 месец
- Реализиране на предавания подготвени от ученици по училищното радио
- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск от ранно напускане чрез различни форми на самоуправление.
- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителската общност, на представители на местната власт и гражданския сектор.
- Разработване на механизъм за контрол на редовното и точно отразяване и нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация
- Своевременно поддаване на информация от класните ръководители за наличието на ученици в риск
- Актуализиране процедурата за противодействие на училищния тормоз и Регистъра на случаите на училищен тормоз.
- Провеждане на неформални срещи: „На чай с Директора, зам. директорите и педагогическия съветник” с проблемни класове и ученици с цел намаляване на отсъствията

10. МЕРКИ/ дейности чрез ученическото самоуправление

Активизиране дейността на ученическия съвет относно събирането и популяризирането на мненията и идеите на учениците с цел да бъдат взаимно полезни и заедно да превърнат училището в желана за тях територия чрез:

- Провеждане на ежеседмични заседания на Ученическия съвет /УС/ за решаване на текущи въпроси и вземане на решения.
- Организиране участие на членове на УС в издаване на ученически вестник.
- Включване на членове на УС и ученици в риск в отбелязване на патронния празник на училището
- Включване на членове на УС и ученици в риск в отбелязване на различни международни и национални празници
- Включване на членове на УС и ученици в риск в организиране на благотворителни кампании

- Провеждане на часове от членове на Ученическия съвет с учениците от различни паралелки чрез подхода "Връстници обучават връстници"
- Ден на ученическо самоуправление, в който ролите: „учители –ученици” и „административен персонал – ученици” се разменят с цел учениците да се запознаят и да осъзнаят до известна степен сложността на дейностите, упражнявани в институцията училище.

11. МЕРКИ/ дейности с участието на родители

Привличане на родителите и ангажирането им с училищния живот и в решаването на проблеми, свързани с деца, застрашени от отпадане; Създаване на активна връзка между училището и родителската общност.

- Обществен съвет и УН
- Изграждане на родителски клуб от активни родители.
- Даване възможност на родителите да участват в училищния живот.
- Търсене на съдействие от родителите при подпомагане дейността на учителите при работа с деца със СОП.

12. МЕРКИ/ дейности В НАЧАЛЕН И В ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

А/. Начален етап:

- Изготвяне на поименен списък от класните ръководители, в чиито класове има ученици със затруднения в ограмотяването.
- Изготвяне на личен профил на тези ученици (портфолио).
- Изработване на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на изоставането.
- Определяне на ден от седмицата, в който родителите на тези ученици да бъдат запознавани с постиженията на своите деца, а също така могат да се включат в занятията под формата „Аз уча мама или татко”.
- Участие в общински и национални конкурси за детска рисунка.
- Организиране на училищни празници.
- Осигуряване на целодневно обучение на децата от начален етап.

Б/ Прогимназиален етап:

- Създаване на график за допълнителни часове за консултации по БЕЛ, Математика, Чужд език, История и цивилизация, География и

икономика, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда .

- Изработване на личен профил на застрашените от отпадане ученици от класните ръководители или портфолио.
- Провеждане на анкета от класните ръководители с тези ученици за установяване на проблемите, които създават затруднения в личностната реализация в училищна среда
- Изработване на индивидуален тематичен план за всеки ученик за преодоляване на изоставането по предмети.
- Провеждане на индивидуални срещи за информирано писмено съгласие от родителите на тези ученици, за които ще се предприемат съответните мерки (вкл. и наказателни) спрямо техните деца; График с дните и часовете за консултации.
- При положителни резултати, ученикът да бъде поощряван с грамота, която се прилага към портфолиото му.
- При негативни резултати или при повторение на такива, ученикът да бъде наказан със седмично дежурство или полагане на труд, по преценка на ръководството.
- Провеждане на беседи, филми, презентации с учениците и техните родители.
- Участие в национални конкурси за детска рисунка.
- Участие в организираните училищни празници.